

03980200167271
RPW/10384/2019 P
2019-04-12

dnia 5 kwietnia 2019 r.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Petycja w sprawie zmiany treści przepisu art. 351 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1360)

W imieniu własnym wnoszę petycję w sprawie zmiany treści art. 351 § 1 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (dalej: kpc).

Uzasadnienie

Zgodnie z przepisem art. 351 § 1 kpc strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie wyroku następuje z urzędu - od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu.

Zdaniem autora petycji przepis powyższy winien mieć brzmienie następujące: Strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie wyroku następuje z urzędu - od jego doręczenia, lub od doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem w następstwie złożenia wniosku na podstawie przepisu art. 328 § 1, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu.

Obecne brzmienie przepisu zobowiązuje stronę do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku, w sytuacjach wskazanych w w/w przepisie, w terminie dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku (lub od doręczenia wyroku gdy jego doręczenie następuje z urzędu, co jest sytuacją dużo rzadszą w praktyce, w związku z czym ta część normy prawnej wynikającej z przepisu art. 351 § 1 kpc zostanie w niniejszej petycji pominięta). Niezależnie więc od tego czy strona złożyła

wniosek o doręczenie jej wyroku wraz z uzasadnieniem, na podstawie przepisu art. 328 § 1 kpc, termin na złożenie wniosku o uzupełnienie wyroku zawsze biegnie od dnia jego ogłoszenia.

Brzmienie przepisu wprowadza pewien dysonans odnośnie początku biegu terminów na złożenie przez stronę środków mających na celu szeroko rozumianą zmianę orzeczenia – czy to przez uzupełnienie wyroku czy to przez złożenie apelacji. Zdaniem autora petycji takie rozróżnienie terminów jest niczym nieuzasadnione i może wprowadzać strony postępowania cywilnego w błąd, zwłaszcza, iż zgodnie z przepisem art. 327 § 1 sąd udziela pouczenia stronom działającym bez profesjonalnego pełnomocnika jedynie co do terminów i sposobu wniesienia środków zaskarżenia a wniosek o uzupełnienie wyroku nie jest takim środkiem. Tym samym strona, która dostrzegłaby nieorzeczenie przez sąd o całości zgłoszonego przez nią roszczenia będzie najczęściej chciała dochodzić zmiany wyroku poprzez dodatkowe orzeczenie przez sąd II instancji o tym, o czym zapomniał, najczęściej, sąd I instancji, w drodze apelacji. Tymczasem taka apelacja podlegać będzie odrzuceniu jako wniesiona od orzeczenia nieistniejącego – nie można bowiem zaskarżyć orzeczenia w części, w jakiej sąd o czymś nie orzekł. Po otrzymaniu jednak postanowienia sądu II instancji będzie już za późno na złożenie wniosku o uzupełnienie wyroku, choć tak naprawdę strona będzie pouczona o tym, jakiego rodzaju pismo winna była wnieść do sądu I instancji, uzasadnieniem postanowienia o odrzuceniu apelacji.

Często zdarza się też tak, że strony nie są obecne na ogłoszeniu wyroków; zdarza się to być może częściej w sytuacji reprezentowania stron przez profesjonalnych pełnomocników albowiem treść rozstrzygnięcia można ustalić telefonicznie (choć w bardzo ograniczonym zakresie poprzez uzyskanie informacji czy wyrok jest uwzględniający powództwo czy oddalający, co w sytuacji częściowego uwzględnienia nie daje pełnej informacji na temat rozstrzygnięcia) bądź za pośrednictwem portalu informacyjnego właściwej apelacji. Chcąc wówczas poznać motywy rozstrzygnięcia należy złożyć wniosek o uzasadnienie wyroku. Po jego otrzymaniu może się jednak okazać, że sąd nie tyle oddalił część roszczenia ile zwyczajnie w ogóle o nim nie orzekł, co uzasadniać winno złożenie wniosku o uzupełnienie wyroku. W tym jednak momencie termin na złożenie takiego wniosku już upłynął i skuteczne żądanie uzupełnienia wyroku jest niemożliwe, jak również nie jest możliwe złożenie żadnego skutecznego środka zaskarżenia odnośnie brakującej części wyroku.

Zdaniem autora opinii zarówno termin na wniesienie apelacji czy zażalenia jak i na złożenie wniosku o uzupełnienie wyroku winien biec od dnia otrzymania odpisu wyroku z uzasadnieniem, w sytuacji gdy strona zażądała doręczenia jej odpisu wyroku z uzasadnieniem. Gdyby wniosek o sporządzenie uzasadnienia nie został złożony termin na złożenie środków zaskarżenia winien być liczony od dnia ogłoszenia wyroku, choć inny będzie, na gruncie obowiązujących przepisów, termin na złożenie apelacji (3 tygodnie) i na złożenie wniosku o uzupełnienie wyroku (2 tygodnie). Przy przyjęciu takiego rozwiązania dużego problemu nie powinna stwarzać sytuacja jednoczesnego złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku i złożenia

apelacji – w takim przypadku sąd I instancji winien przesłać akta sprawy do sądu odwoławczego po otrzymaniu dowodu doręczenia odpisu apelacji drugiej stronie i albo do tego dnia rozstrzygnąć wnioski o uzupełnienie wyroku albo zrobić to później; w obu przypadkach w razie złożenia zażalenia na postanowienie w przedmiocie uzupełnienia wyroku ten środek zaskarżenia zostałby przesłany do sądu II instancji w ślad za aktami sprawy przesłanymi z apelacją.

Zdaniem autora petycji zmiana przepisu art. 351 § 1 kpc w kierunku zaproponowanym w niniejszym piśmie pozytywnie wpłynie na zachowanie uprawnień procesowych stron poprzez ujednoczenie terminów na podjęcie właściwej czynności, wiążąc początek biegu terminu z otrzymaniem odpisu wyroku z uzasadnieniem lub ogłoszeniem wyroku w razie niewniesienia takiego wniosku.